

crónica plástica

de Pavel Şuşără

Artistul de mîine și lumea de astăzi

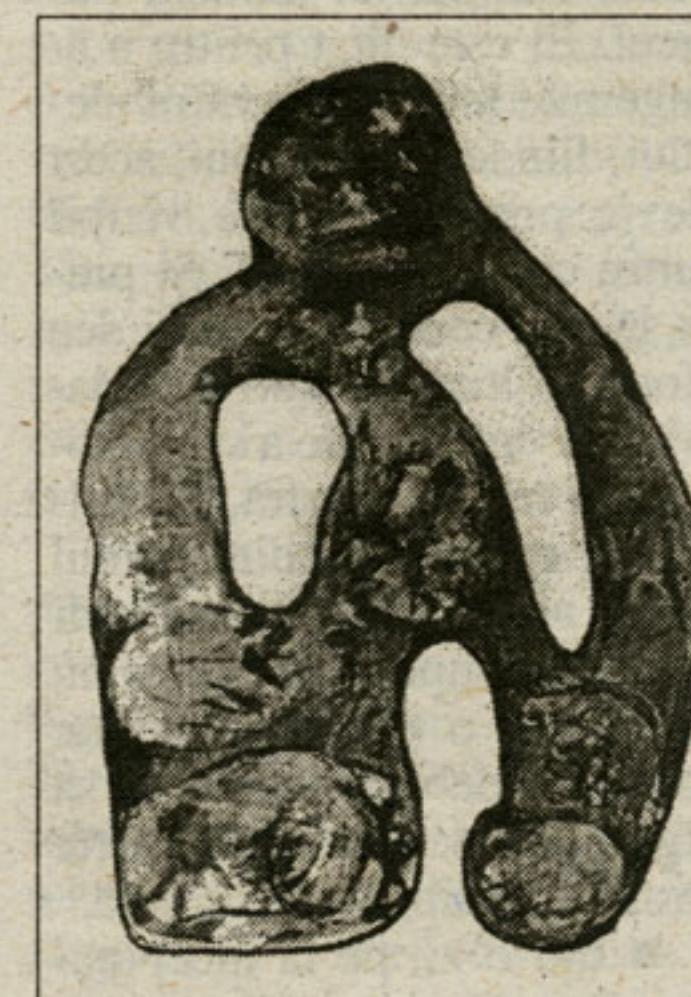
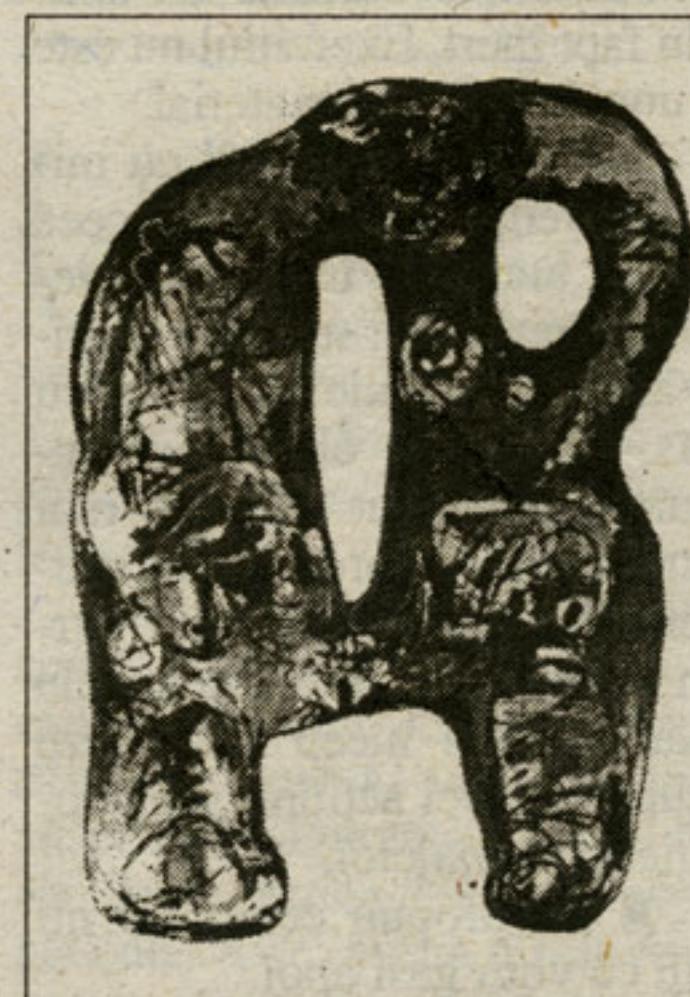
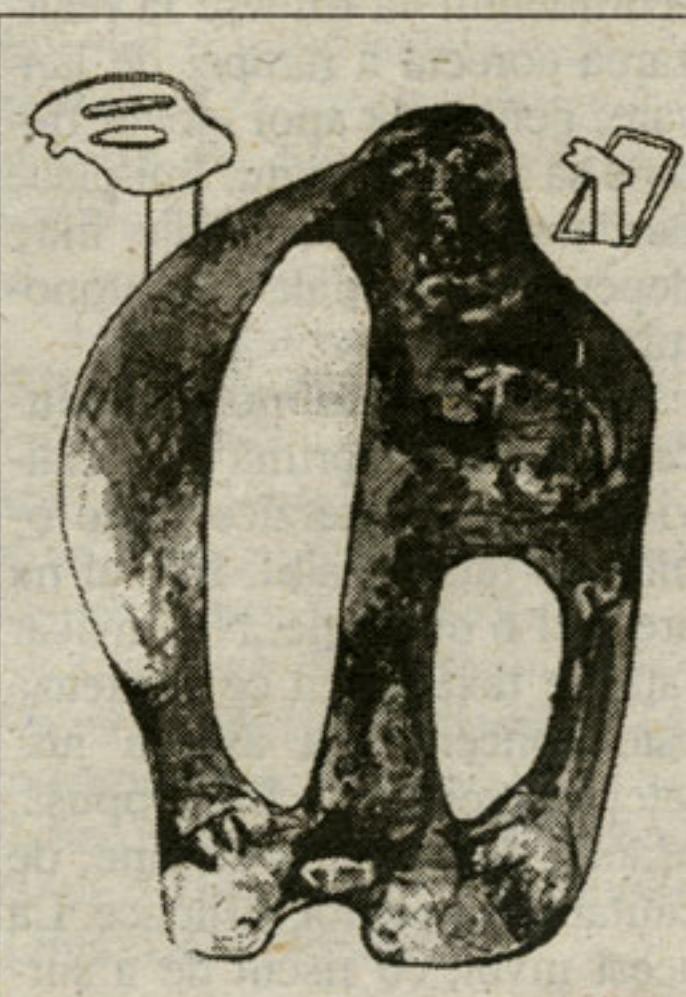
priei condiții (Aurel Vlad). În această descendență, celebră din punctul de vedere al performanței artistice, dar zguduită moral de frisonul conștiinței tragice și al revoltei irespesibile, se aşază, în mod cert, și tînărul pictor Ciprian Paleologu.

Absolvent, în 1999, cu o prelungire într-o formulă aprofunda pînă în 2000, al Universității de Arte Frumoase București, clasa Vasile Grigore, el a reușit, în numai cîțiva ani, să se impună ca una dintre cele mai puternice prezențe artistice ale tinerei generații. Recentă sa expoziție, cea de-a patra personală dacă e să o luăm în calcul și pe aceea cu prinsă în expoziția *Master 2000*, deschisă la galeria Orizont, confirmă fără dubii capacitatea pictorului de a-și sistematiza gîndirea, de a-și identifica formele și

de a-și comunica mesajele. Unul dintre puținii artiști români, și raportarea nu trebuie făcută doar la generația tînără, în măsură să gîndească în perspectivă amplă și să lucreze în spațiul unor proiecte mari, Ciprian Paleologu se înscrie în acel segment al neoantropocentrismului care ar putea fi numit al preapocalipsei; acolo unde sentimentul eroziunii este aproape paroxistic și unde angajarea morală este și ea definitivă.

Parte a proiectului *UMAN*, episodul expozițional de la Orizont este consacrat decăderii, prăbușirii, regresului. Autorul chiar simte nevoia unei asumări explicite a aceastei civilizații, dacă i se poate spune așa, a surpări și, în consecință, dublează mesajul plastic cu unul narativ, un gen de meditație-exegeză

asupra existenței și asupra condiției umane. Fără a fi un text teoretic propriu-zis, pentru că în el se amestecă natural un plan reflexiv cu unul incantatoriu, preambulul narativ al lui Ciprian Paleologu, așa cum a fost el publicat în catalogul expoziției, măsoară exact starea, angoasa și revolta artistului în fața incoerenței și disfuncției *umanului*. „Carcasa umană, scrie pictorul, este așezată central, într-o zonă rîncedă a nimicului fardat strident, care acționează constant în direcția diminuării posibilităților de construire a hipersensibilității, capabilă să fortifice fondul spiritual al mecanismului *UMAN*. Rezultanta este o tendință de a decădea din straturile superioare către o suprafață netedă, lucioasă, în care se oglindesc inferioritatea, paradoxal

ajunsă să reprezinte, la nivel colectiv, un punct cu conotație «pozitivă».

Inconsistența formei umane, individuale sau colective, aflată în stadiul de carcăsa întredeschisă, capabilă să aspire o multitudine de trăiri și sentimente facili, fluide, alcătuind o suprapunere forțată a mai multor falii instabile, devine periculoasă în momentul producerii unei linierizări de joasă frecvență a întregului ce ar trebui să reprezinte conceptual de *UMAN*.

Lăsând la o parte construcția teoretică a textului și dicția lui epică, aspecte care nu interesează în acest context, se poate ușor observa preocuparea obsesivă a pictorului față de existența umană profundă, față de primejdiile golirii noastre de conținut și față de riscurile substitutorilor facile. Această preocupare se regăsește, într-un limbaj plastic remarcabil prin coerență și prin vigoarea lui, și în pictura lui Ciprian Paleologu. Pe de o parte, el sugerează acea cădere, acea regresie dinspre uman spre homuncul, prin crearea unor forme la limita tridimensionalului cu bidimensionalul, forme obținute prin decupaj mecanic și printr-o energie cromatică paroxistică, de certă sorginte expresionistă, iar, pe de altă parte, contrabalansează acest spectru al disoluției prin propunerea unei noi ordini și a unei atitudini salvatoare. Lăsând pe două fronturi, al de-nunțului și al mîntuirii, al apocalipsei și al purificării, Ciprian Paleologuiese din schema neoantropocentrîștilor pe care am sugerat-o pînă acum. El nu se mulțumește doar să constate și să sanctioneze implicit, ci riscă și propunerea unei alternative. Si aici, în această alternativă, el se înțină din nou cu proiecțiile lui Paul Neagu. Lumea pe care pictorul o propune ca soluție la riscurile decăderii, la umanul prăbușit în propria lui carcăsă, este una a construcției raționale și a vizuinilor riguroase, dacă apparenta contradicție a termenilor poate fi acceptată. Ca și Paul Neagu, Ciprian Paleologu își aşază un important segment al creației sale sub semnul unui anumit cartesianism.

Ceea ce, îndeobște, pare pînă de amorf și de infernală mașinărie a contorsiunii, primește, finalmente, promisiunea unei geometrii solare și a unei noi ordini edenice. Disputat în egală măsură de voluptățile dionisiace ale exprimării și de responsabilitățile înalte ale unui moralist lipsit de orice ipocrizie, Ciprian Paleologu este un artist singular și cu totul neobișnuit în peisajul nostru de astăzi. Unul care, deși este abia la început, a spus deja foarte multe lucruri despre responsabilitățile artistului de mîine și despre lumea în care trăim astăzi. ■